

 ACIL TIP YETERLİK KURULU 2004	ÖLÇME DEĞERLENDİRME (SINAV) KOMİSYONU YAZILI BİLGİ DEĞERLENDİRME SINAVLARI SORU HAZIRLAMA STANDARTLARI			
Belge No:	Yayın Tarihi:	Değişiklik Tarihi:	Değişiklik No:	Sayfa No:
ÖDK-Ek 1	10.10.2022	10.10.2022	v.1	Sayfa 1 / 4

YAZILI BİLGİ DEĞERLENDİRME SINAVLARI - SORU HAZIRLAMA STANDARTLARI

Acil Tıp Yeterlik Kurulu (ATYK) Ölçme ve Değerlendirme (Sınav) Komisyonu temel görevi Acil Tıp Yeterlik Sınavlarının planlanması, hazırlanması, uygulanması, denetlenmesi, değerlendirmesi ve iyileştirilmesidir.

Komisyon; yeterlik belgelendirilmesi, yeniden belgelendirme ve mesleki gelişim amacı ile aşağıdaki sınavları düzenlemektedir:

1. Aşama –Yazılı Bilgi Değerlendirme Sınavı
2. Aşama – Beceri Değerlendirme Sınavı
- Açık Kitap Sınavı
- Eğitim İçi Sınavlar

1. Aşama - Yazılı Bilgi Değerlendirme Sınavı, Açık Kitap Sınavı ve Eğitim İçi Sınavlar; Çoktan Seçmeli Sorular, Çoklu Doğru-Yanlış Sorularından oluşabilmektedir. Sınav Komisyonunun önerisi ve ATYK Yürütme Kurulunun kararı ile sınavlarda kullanılan soru tipleri değişebilir.

2. Aşama - Beceri Değerlendirme Sınavı ise “Yapılandırılmış Klinik Sınav” ve “Yapılandırılmış Sözlü Sınav”dan oluşmaktadır.

Tüm sınavlarda ölçülmesi hedeflenen Klinik Yetkinlikler ve Girişimsel Yetkinlikler, T.C. Sağlık Bakanlığı Tıpta Uzmanlık Kurulu (TUK) altında görev yapan Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi (TUKMOS) Acil Tıp Komisyonu üyeleri tarafından oluşturulan en güncel “Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı” kapsamındadır. Soru talebi yapılırken soru hazırlayan öğretim üyelerine hangi konudan kaç adet soru hazırlayacağı bildirilir.

1. Aşama Yazılı Bilgi Değerlendirme Sınavı ve Eğitim İçi Sınav hazırlarken kaynak olarak “Tintinalli’s Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide” kitabının son baskısı kullanılmalıdır. Acil tıp uzmanlık alanını ilgilendiren güncel kılavuzlardan da soru kaynağı olabilir; ancak farklı ülke veya kıtaların kılavuzları arasında farklılıklar varsa bu tip sorulardan kaçınılması tavsiye edilir. Açık Kitap Sınavında sorular verilen kaynaklar içinden hazırlanır.

Acil Tıp Yeterlik Sınavları TTB-UYEK’in de bağlı olduğu UEMS Kriterlerini karşılaması en büyük amacımızdır. Bu nedenle “*UEMS-CESMA-A-guide-to-successfully-writing-MCQs-final*” belgesinde belirtilen kuralların da dikkatlice okunması tavsiye olunur.

Çoktan Seçmeli Soru ve Çoklu Doğru-Yanlış Soru Hazırlarken Dikkat Edilecekler:

- Sorular hazırlanırken aşağıda yer alan “**Soru Yazma Şablonu**” kullanılmalıdır.
  - Her bir sorunun güncel Acil Tıp Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı içindeki Klinik Yetkinlik veya Girişimsel Yetkinlik “Ana” ve “Alt” başlıkları ile “Yetkinlik Düzeyi” mutlaka belirtilir.
  - Soru kökü ve çeldiriciler ilgili alana yazılır. Soru kökü ve çeldiriciler yazılırken aşağıdaki temel özelliklere uyulur.
  - Soruların doğru yanıtı ve çeldirici harfi sorunun altındaki ayrı alanda belirtilir.

 ACIL TIP YETERLİK KURULU 2004	ÖLÇME DEĞERLENDİRME (SINAV) KOMİSYONU YAZILI BİLGİ DEĞERLENDİRME SINAVLARI SORU HAZIRLAMA STANDARTLARI			
Belge No:	Yayın Tarihi:	Değişiklik Tarihi:	Değişiklik No:	Sayfa No:
ÖDK-Ek 1	10.10.2022	10.10.2022	v.1	Sayfa 2 / 4

- d. Hazırlanan her soru için Kaynak belirtilir. Kaynağın adı yanında her bir soru için kitabın bölüm ve sayfa sayısının yazılması da gerekmektedir.
  - e. Her bir sorunun, soru hazırlayana göre zorluk derecesi “kolay”, “orta” veya “zor” olarak belirtilir.
  - f. Soru içeriğinde herhangi bir şekil mevcut ise şekil jpeg formatında gönderilir. Şeklin olduğu resim belgesinin başlığı bu alana yazılır.
  - g. Soruyu hazırlayan öğretim üyesi ad-soyad ve unvanının yazar.
  - h. Soruyu kontrol eden ve Kullanıldığı sınav bölümleri ilgili Komisyon üyeleri tarafından doldurulur.
2. İyi bir Çoktan Seçmeli Sorunun temel özellikleri aşağıdaki gibi olmalıdır:
- a. İyi yapılandırılmış bir Çoktan Seçmeli Soru, açık bir şekilde ifade edilen bir soruyu takiben pozitif olarak yazılmış bir yönlendirici açıklamayı veya “soru kökü”nden oluşur. Soru kökü, müfredat içindeki belirli bir öğeden türetilir. Soru kökünü, üzerinde anlaşmış bir doğru cevap ve dört yanlış cevap veya “çeldirici” den oluşan beş olası cevap takip eder.
  - b. Soru, anlama veya veri değerlendirmesi kavramlarını test etmeli ve hatırlama veya örneği tanıma gibi basit görevlerden kaçınmalıdır.
  - c. Soru kökü olumlu bir şekilde yazılır ve tek bir kavram üzerine odaklanır.
  - d. Avrupa bağlamında, sorular belirli ulusal gerekliliklerle ilgili olmamalıdır. (Ülkemiz bağlamında sorular belirli bir bölge gereklilikleri ile ilgili olmamalıdır.
  - e. Çeldiricilerin her birinde tutarlı bir olasılık derecesi özellikle istenir. Bununla birlikte, 1 veya 2 çeldiricinin daha zayıf olduğu bir soru, ille de kötü bir soru olarak işlev görmeyebilir.
  - f. Doğru cevaplar ve çeldiriciler kabaca eşit uzunluklarında olmalıdır.
  - g. Olası cevaplar (veya ifadeler) alfabetik sırada düzenlenmelidir.
  - h. Hangi cevapların doğru ve hangi cevapların yanlış olduğunu belirlemek için bir kanıt temeli oluşturulmalıdır. Bu kanıt temelinin kaynağı soru yazarı ve soru-yazma grubu ve adaylar (değerlendirme için hazırlanırken) için ulaşılabilir olmalıdır.
  - i. “Yukarıdakilerin hepsi”, “yukarıdakilerin hiçbiri”, “sadece 2 ve 3’ü cevaplayın” gibi kavramlardan kaçının.
  - j. Her soru kendi kendini tamamlamalı ve doğrudan başka bir soruya atıfta bulunulmamalıdır. Bir sorunun cevabını önceki veya sonraki bir sorudaki bilgilerden çıkarmak mümkün olmamalıdır.
3. İyi bir Çoklu Doğru-Yanlış Sorunun temel özellikleri yukarıda tanımlanan Çoktan Seçmeli Sorunun özelliklerine benzer olur, bu tip sorularda “Doğru” veya “Yanlış” seçenek sayısında sınırlama yoktur.
4. Hazırlanan her bir için soru hazırlayan öğretim üyesinden aşağıdaki Kontrol Listesine bakılarak sorunun hatasız ve daha kaliteli olmasını sağlanması beklenir.

	ÖLÇME DEĞERLENDİRME (SINAV) KOMİSYONU YAZILI BİLGİ DEĞERLENDİRME SINAVLARI SORU HAZIRLAMA STANDARTLARI			
	Belge No:	Yayın Tarihi:	Değişiklik Tarihi:	Değişiklik No:
ÖDK-Ek 1	10.10.2022	10.10.2022	v.1	Sayfa 3 / 4

ÇOKTAN SEÇMELİ SORU YAZMA ŞABLONU

Yetkinlik Ana Başlığı			
Yetkinlik Alt Başlığı			
Yetkinlik Düzeyi			
Soru Kökü			
Çeldiriciler	a.		
	b.		
	c.		
	d.		
	e.		
Doğru yanıt			
Kaynak			
Zorluk derecesi	☐ Kolay	☐ Orta	☐ Zor
Şekil	(Varsa başlığını belirtiniz)		
Hazırlayan			
Kontrol eden			
Kullanıldığı sınav/lar			

ÇOKLU DOĞRU-YANLIŞ SORU YAZMA ŞABLONU

Yetkinlik Ana Başlığı			
Yetkinlik Alt Başlığı			
Yetkinlik Düzeyi			
Soru Kökü			
Çeldiriciler*	a.		
	b.		
	c.		
	d.		
	e.		
Kaynak			
Zorluk derecesi	☐ Kolay	☐ Orta	☐ Zor
Şekil	(Varsa başlığını belirtiniz)		
Hazırlayan			
Kontrol eden			
Kullanıldığı sınav/lar			

*Çeldirici Doğru ise DOĞRU sütunu altına "D", Yanlış ise "YANLIŞ" sütunu altına "Y" yazınız

 ACIL TIP YETERLİK KURULU 2004	ÖLÇME DEĞERLENDİRME (SINAV) KOMİSYONU YAZILI BİLGİ DEĞERLENDİRME SINAVLARI SORU HAZIRLAMA STANDARTLARI			
	Belge No:	Yayın Tarihi:	Değişiklik Tarihi:	Değişiklik No:
ÖDK-Ek 1	10.10.2022	10.10.2022	v.1	Sayfa 4 / 4

ÇOKTAN SEÇMELİ SORU DEĞERLENDİRME KONTROL LİSTESİ

(Teknik açıdan uygun hazırlanmış çoktan seçmeli sorular, aşağıda verilen 15 soru için işaretlenmiş yanıtları almalıdır.)

Çoktan seçmeli soruda		Evet	Hayır
1.	Soru kökü tek başına anlamlı mı? (Seçenekler okunmadan da yanıtlanabiliyor mu?)	√	
2.	Soru kökünde, yanıt için gerekmeyen bilgi var mı?		√
3.	Soru kökünde (değildir , yanlıştır vb) olumsuz ifade var mı?		√
4.	Soruda kişisel fikir soruluyor mu? (... düşünürsünüz , ... yaparsınız vb)		√
5.	Seçenekler arası bilgi alanı bütünlüğü var mı?	√	
6.	Seçeneklerde gereksiz tekrarlar var mı?		√
7.	Seçeneklerdeki sayısal değer sıralaması / ağırlığı düzenlemiş mi?	√	
8.	Zıt seçenekler kullanılmış mı?		√
9.	<i>Hiçbiri-hepsi</i> seçeneği kullanılmış mı?		√
10.	Görece uzun ifade edilmiş seçenek (<i>doğru ya da yanlış</i>) var mı?		√
11.	Etkisiz seçenek var mı?		√
12.	<i>Genellikle</i> , <i>sıklıkla</i> , <i>hiçbir zaman</i> , <i>her zaman</i> vb. ifadeler kullanılmış mı?		√
13.	Kök ve seçenekler arası gramer uyumsuzluğu var mı?		√
14.	İstenmeyen ipucu barındırıyor mu?		√
15.	Seçeneklerde gruplama hatası var mı?		√

Kaynak: Aytuğ Koşan AM, Çalışkan SA. *Tıp Eğitimi Programlarında Ölçme ve Değerlendirme. Sayek I (Ed). Tıp Eğitici El Kitabı. 1. Baskı. Güneş Tıp Kitapevleri. Ankara. 2015. Sayfa: 215-240.*